

Bila je rešena.

Na drugi strani prepada se je širil krasen vrt, bil je raj. Sredi raja je stal zlat prestol, na njem je sedel Bog. V rokah je držal svet, okoli njega pa so stali angelci in igrali na harfe.

Mati je bila vsa prevzeta od nebeškega sijaja. Stala je in gledala.

»Pridi!« ji je rekel Bog. »Veliko si trpela, deset otrok si lepo vzgojila, veseli se z nami!«

In tedaj je mati pristopila, dvignila roke v zahvalo in z angelci zapela... Zdaj gleda Boga na vekomaj.

Jan Plestenjak

Boštjanov Tonček

Očeta so mu ubili v Galiciji, hišo so mu požrli dolgovi, ostala mu je le mati sirota in pa široka cesta, razpletena čez širna polja in zgublajoča se v temne gozdove.

V raztrgani bajti bogatinca Kozinca je dobila mati zavetišče, za živež medlo, posneto mleko in lojevo zabelo. Za prebrani krompir pa se je morala pehati po njivah, trebiti meje in prati cunje bogatinčevim hlapcem in deklam.

Dokler Tonček še ni hodil v šolo, ga je jemala s seboj. Kadar ga je vročina prevzela na polju, ga je vrglo kar v razor, v gozdu se je zleknil v senco, pri potoku pa pod vrbovje.

»Pazi, da te kača ne piči. V takem grmovju jih je dosti!« ga je opominjala mati.

Tonček je kače sicer že videl, vendar da bi bile tako strašne in hude, se mu pa kar ni zdelo res.

»Ne kali mi vode!« je morala ponavljati ob potoku, ker je Tonček le prerad lovil ribice in jih spravljal v ribjo stajico, ki jo je ogradil z blatom in peskom. Po cele ure je potem ogledoval ribice, ki so se zaganjale v ogrado, da bi splavale na svobodo po kraljestvu potoka.

»Pomagaj mi, no!« ga je predramila mati.

»Bom!« je zahitel Tonček, prej pa še odprl ograjo, da so ribice v trenutku izginile v potoku.

Šola! Tonček se je je veselil, ker je bil radoveden, tu in tam pa ga je zaskrbelo, ker so mu starejši tovariši pripovedovali, kako strog je učitelj, kako mirno je treba sedeti in kako tenko poslušati.

No, ko pa je bil že v šoli, mu je še nekam ugajalo. Župnik je bil veliko bolj prijazen kakor na prižnici in učitelj ni bil tak razbojnik, kot si ga je namišljal.

»Le uči se pridno!« ga je svarila mati in kar grenko ji je bilo pri srcu, ko je odhajal.

»To bo dolgo dopoldne!« jo je zaskrbelo, ko je Tonček hitel po travniku in že zavil čez brv na belo cesto.

»Bog ne daj, da bi se kdaj šel potepat!« mu je naročala jesenskega dne. Sama je videla kopico otrok, ki so se potepali, doma so bili pa starši v dobri veri, da se pridno uče in tenko poslušajo.

»Ne bom!« je zatrjeval Tonček in čudno se mu je zdelo, da ga opominja, saj mu še nikoli ni prišlo na misel, da bi se šel potepat.

»Tonček, jaz vem pa za ribe, takole velike so. Jaz sem jih že pet ujel,« mu je razlagal Lačnikov Poldek.

»Kje?« je prevzelo Tončka. Loviti ribe, to je bilo zanj največje veselje.

»Na ovinku, pod mostom!« mu je razodel Poldek.

»Saj še utegneva, poglejva!« je namignil Tončku in oba sta jo kar ucvrla proti mostu. Tam blizu ni bilo hiš in nihče ne pride gledat pod most. To je bilo Tončku še najbolj všeč, saj ga je ribič že nekajkrat zapodil, ko je lovil na vasi.

»Ali jo vidiš!« je vzkliknil Poldek.

»Joj, kako je velika!« se je začudil, sezul škornje ter zabredel v potok.

»Eno že imam!« se je pobahal Poldek, Tončku pa se je pobesil nos od zavisti. Segal je pod korenine, pod skale, dotipal je ribo, pa se mu je izmuznila.

»Ali jo vidiš, ta je pa še večja!« je zmagoslavno pomolil Poldku veliko ribo, ki se je na vso moč otepala, da bi zlezla iz Tončkovih klešč.

»Kaj boš z njo!« je z nekakim zasmehom dostavil Poldek.

»Kaj? Spekel jo bom!« se je odrezal Tonček, ubil ribo in že spet segel pod skale in korenine. Poldek ni zaostajal. Prerekala sta se in se zbadala, drug drugega sta prepričevala, koliko rib je že polovil prvi in koliko drugi.

Ura je odbila devet.

»Joj, šola!« je zagomazelo po Tončku. Materin opomin ga je v živo zarezal in nič več se ni zmenil za ribe.

»Celo uro sva zamudila!« je žalostno razodel svojo bolečino Poldku.

»E, kaj to!«

»Kako naj se izgovoriva?«

»Kako? Danes sploh ne smeva v šolo, jutri pa rečeva, da sva morala doma pomagati,« ga je učil Poldek, ki je bil že vajen takih opravičil.

Tončku ni šlo v glavo, poguma pa le ni dobil, da bi šel v šolo.

»Kam?« To vprašanje ga je grizlo in zbadalo, pa si ni znal pomagati.

»Za jabolka vem!« je namignil Poldek. »Na Miklavževih ogonih jih je še polno in nihče ne pride tja!« je že vabil in Tončku je bilo kar všeč, saj so mu jabolka kar zadišala, ko je samo čul o njih.

Zdivjala sta proti ogonom, preplezala ograjo in splezala na jablano. Jabolka so bila lepa in dobra, da so se v ustih kar topila. Ko so se pa že obema upirala, sta jih natlačila še v žepe.

Spet sta morala čez ograjo. Sedaj pa je šlo že teže. Oba sta bila sita in še založena z jabolki.

Poldek se je že prekobalil in čakal Tončka, ki se je čudno motovilil.

»Joj!« je nenadoma kriknil in omahnil. Nataknil se je s hlačkami na priostreni kol.

»Boli, boli!« je tulil, pa se ni mogel sneti s kola. Visel je kot sv. Andrej na križu, z glavo navzdol.

Poldek se je ustrašil in zbežal, že ozrl se ni nazaj, le Tončkovó obupno kričanje mu je udarjalo na ušesa.

»Joj, joj, joj!« se je razlegalo prav do vasi in Tončku se je že vse vrtelo pred očmi; v glavo ga je nekaj suvalo in čudno vročino je občutil.

Slišal je ropotanje koles in spoznal je glas Miklavževega Jaka.

»Joj, joj!« je zaklical še močneje, glas mu je bil pa že utrujen, zato pa še bolj presunljiv.

»No, no! Ali se je tiček ujel?« se je pošalil Jaka, toda ko je stopil k Tončku in videl, kako in kaj je z njim, se mu je zasmilil.

»To pa niso mačje solze!« ga je prevzelo in kar se da oprezno je snel Tončka s kola.

»Kar preveč si kaznovan, no, no!« je zmajeval dobri Jaka, Tonček pa je trepetal od bolečin in strahu.

»Nič se ne boj, saj mi ni za tista jabolka. Brž teci domov, proti večeru pa pridi s košaro za jabolka.«

To je bilo Tončkovó prvo in zadnje potepanje.